

Rapport

Projectnummer: 357473

Referentienummer: SWNL0213695

Datum: 03-10-2017

Natuuronderzoek De Kolk, Wapenveld

Actualisatie natuuronderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Verantwoording

Titel	Natuuronderzoek De Kolk, Wapenveld
Subtitel	Actualisatie natuuronderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	357473
Referentienummer	SWNL0213695
Revisie	Definitief
Datum	03-10-2017

Auteur(s)	Ir. M. (Mark) Grutters
E-mailadres	Mark.grutters@sweco.nl

Gecontroleerd door	A.H. (Daniel) Tuitert
--------------------	-----------------------

Paraaf gecontroleerd

Goedgekeurd door

Paraaf goedgekeurd

A.H. (Daniel) Tuitert

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Kader van het onderzoek	4
1.2	Beschrijving plangebied en voorgenomen activiteiten	5
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden	7
2.1	Toetsingskader	7
2.2	Inventarisatie.....	8
2.2.1	Habitattypen	9
2.2.2	Habitatrichtlijnsoorten.....	10
2.3	Analyse van de mogelijke effecten.....	12
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	14
3.1	Toetsingskader	14
3.2	Verkenkend onderzoek	15
3.2.1	Methode	15
3.2.2	Resultaten	16
3.2.2.1	<i>Voorkomende ecotopen</i>	<i>16</i>
3.2.2.2	<i>Planten.....</i>	<i>16</i>
3.2.2.3	<i>Vleermuizen.....</i>	<i>16</i>
3.2.2.4	<i>Overige zoogdieren.....</i>	<i>17</i>
3.2.2.5	<i>Vogels</i>	<i>17</i>
3.2.2.6	<i>Amfibieën en reptielen.....</i>	<i>18</i>
3.2.2.7	<i>Vissen</i>	<i>19</i>
3.2.2.8	<i>Ongewervelden.....</i>	<i>19</i>
3.3	Aanvullend onderzoek.....	20
3.3.1	Amfibieën	20
4	Natuurbeleidskaders.....	21
4.1	Toetsingskader	21
4.2	Gelders NatuurNetwerk.....	21
4.3	Beleid ten aanzien van weidevogel- en ganzenfoerageergebied	21
4.4	Toetsing Gelders Natuurnetwerk	22
4.5	Toetsing Weidevogel- en ganzenbeschermingsgebieden.....	22
5	Conclusies.....	24

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Ten behoeve van fase 2 van uitbreidingswijk De Kolk te Wapenveld (gemeente Heerde), dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld. Voor het vigerende bestemmingsplan voor de gehele wijk De Kolk is in 2010 een verkennend onderzoek uitgevoerd (Grontmij 2010, kenmerk: 99053009). Dit bestemmingsplan zal worden gewijzigd ten behoeve van de realisatie van de laatste fase (plangebied, Figuur 1). Het natuuronderzoek dat aan het oude bestemmingsplan ten grondslag ligt wordt met voorliggend onderzoek geactualiseerd voor het gedeelte binnen het huidige plangebied. Het onderzoek de effecten in beeld te brengen die de ontwikkelingen hebben op beschermde soorten en gebieden. Het natuuronderzoek bestaat uit een oriënterend veldonderzoek en bronnenonderzoek en een aanvullend onderzoek naar amfibieën.

Figuur 1. Begrenzing plangebied (rode contour) binnen wijk De Kolk in Wapenveld, Gemeente Heerde.

Vanwege de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 andere soorten beschermd dan onder de hiervoor vigerende Flora- en faunawet.

De projecten of handelingen worden getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving voor natuur. Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden, welke de Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangt. De soortenbescherming onder Wet natuurbescherming laat een aantal wijzigingen zien ten aanzien van de Flora- en faunawet, met name in de aanwijzing van beschermde soorten. Hoofdstuk 3 gaat hier nader op in.

De natuurbescherming in Nederland uit de volgende kaders:

- wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden (vervangt Natuurbeschermingswet 1998);
 - soorten (vervangt Flora- en faunawet);
 - houtopstanden (vervangt Boswet).
- natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) en eventueel gebieden buiten het NNN;
- overig beleid (bijvoorbeeld gemeentelijk).

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

1.2 Beschrijving plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied betreft een terrein van ruim 1 hectare in Wapenveld, gemeente Heerden, in de provincie Gelderland (Figuur 2). Het is gelegen tussen recent gerealiseerde bebouwing in het oostelijk deel van de wijk De Kolk, tussen de wegen Boskolk, Zwartekolk en Rietkamp. De wijk grenst noordelijk aan agrarisch gebied, voornamelijk akkerland, en zuidelijk aan weilanden. Het plangebied is een open terrein met grasvegetatie met centraal gelegen een recent aangelegde 'kolk'. Deze grasvegetatie was ten tijde van het veldbezoek (27 juli 2017) net gemaaid. De buitenste zone van het grasveld lijkt een intensiever maairegime te hebben.

Figuur 2. Het plangebied gezien vanuit het oosten.

Het water in de kolk kan bij een hoge waterstand afwateren op de Nieuwe Wetering, gelegen langs de Werverweg ten oosten van het plangebied. Op het moment van het veldbezoek was de waterstand normaal en was de kolk geïsoleerd van andere wateren. De watergang heeft een natuurlijke, onbeschoeide oever. De oevers zijn vrijwel overal begroeid met riet en lisdodde. Enkele kleine oeverdelen hebben een meer open karakter. Hier en daar is opschot van struiken en lagere bomen, waaronder Hazelaar, berk en verschillende wilgensoorten.

Het plangebied zal in de toekomst bebouwd gaan worden met 36 woningen. De kolk zal behouden blijven, de woningen komen hier direct omheen te liggen. De huidige oeverlijn zal gehandhaafd worden, bomen en andere opslag op de oever zullen worden verwijderd.

Figuur 3. Inrichtingsplan van de nieuwbouw.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

De Wet natuurbescherming heeft onder meer als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. Ten aanzien van Natura 2000 zijn er beperkte wijzigingen in de Wet natuurbescherming ten opzichte van de bepalingen uit de Natuurbeschermingswet 1998. Voor beschermde natuurmonumenten geldt dat de beschermingsstatus van deze gebieden in de wet is komen te vervallen. Toetsing aan (oude doelen van) beschermde natuurmonumenten is derhalve vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming niet meer aan de orde.

In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig);
- voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten;
- verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel;
- passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten;
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) maakt onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. Vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het PAS. Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. In de Regeling PAS zijn de volgende te volgen procedureregels vastgelegd ten aanzien van nieuwe projecten en/of andere handelingen:

- toename van minder dan 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning en geen melding nodig;
- toename van 0,05-1 mol N/ha/jr: geen vergunning nodig, een melding volstaat*;
- toename van meer dan 1 mol N/ha/jr: vergunning nodig.

* Wanneer een melding volstaat (bij 0,05 mol N/ha/jr of bij 1 mol N/ha/jr) hangt af van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor het betreffende Natura 2000-gebied. Op het moment van schrijven zijn de grenswaarden van zowel Veluwe als Rijntakken verlaagd naar 0,05 mol N/ha/jr..

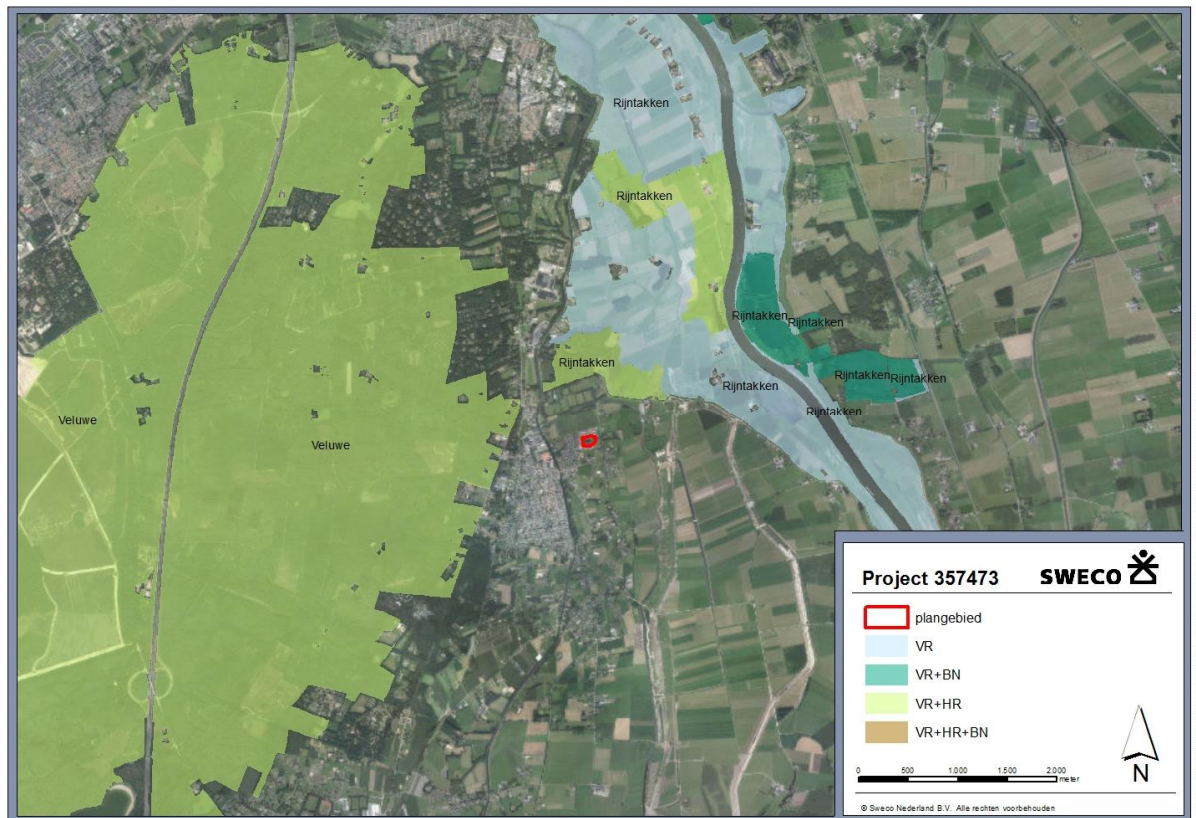
Voor het uitvoeren van de stikstofberekening dient gebruik te worden gemaakt van de Aeries calculator. Bij een melding of vergunningaanvraag dient deze berekening te worden bijgevoegd. Bij een vergunningaanvraag zal door het bevoegd gezag worden bepaald of er nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende

habitattypen of soorten¹. Op basis daarvan zal worden bepaald of een vergunning kan worden verleend.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden op een afstand van circa 450 meter en 700 meter van het plangebied zijn gelegen. Dit betreft de gebieden Rijntakken (gebiedsnummer 38) (deelgebied Uiterwaarden IJssel) en Veluwe (gebiedsnummer 57) (zie Figuur 4). Daarna is het meest nabijgelegen gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht op ruim 10 kilometer afstand.

Veluwe is aangewezen als Vogel- en Habitatrichtlijngebied. Het meest nabijgelegen deelgebied van Rijntakken betreft eveneens Vogel- en Habitatrichtlijngebied, verderop is Rijntakken voornamelijk Vogelrichtlijngebied. Voor Rijntakken en Veluwe worden in onderstaande paragrafen de instandhoudingsdoelstellingen gegeven voor zowel de soorten als de habitattypen.

Figuur 4. Ligging van plangebied (rode contour) ten opzichte van Natura 2000-gebieden in de omgeving.

¹ In de Aeries monitor is in te zien voor welke gebieden geen ruimte meer beschikbaar is. Omdat deze informatie niet altijd up-to-date kan deze afwijken van de beoordeling van de provincie.

2.2.1 Habitattypen

Veluwe

Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen voor enkele natuurlijke habitats van bijlage I van de Habitatrichtlijn, waarvoor het gebied een bijdrage levert aan de landelijke instandhouding. Tal van de aanwezige habitattypen zijn gevoelig voor toename van stikstofdepositie. De Veluwe bestaat grotendeels uit bossen en heideterreinen op zandgrond. Belangrijke natuurwaarden zijn de zandverstuivingen, droge heiden, oude (eiken)loofbossen en zure vennen en veentjes. Van de droge heiden zijn grote aaneengesloten stukken te vinden op de Veluwe. Ook voor verschillende kenmerkende diersoorten van deze habitattypen is de Veluwe van nationale betekenis, zoals Nachtzwaluw, Vliegend hert en Kleine heivlinder. De habitattypen waar het gebied voor is aangewezen worden weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1. Habitattypen waarvoor het gebied Veluwe is aangewezen en hun instandhoudingsdoelstelling. De codes van stikstofgevoelige habitattypen of habitattypen die in de huidige of toekomstige situaties geen overbelasting door stikstofdepositie kennen zijn vetgedrukt.

Code	habitattype	doelstelling	
		oppervlakte	kwaliteit
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	>	>
H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	=	=
H2330	Zandverstuivingen	>	>
H3130	Zwakgebufferde vennen	=	=
H3160	Zure vennen	=	>
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels)	>	>
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	>	>
H4030	Droge heiden	>	>
H5130	Jeneverbesstruwelen	=	>
H6230	*Heischrale graslanden	>	>
H6410	Blauwgraslanden	>	>
H7110B	*Actieve hoogvenen (heideveentjes)	>	>
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	=	=
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	>	>
H7230	Kalkmoerassen	=	=
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	>	>
H9190	Oude eikenbossen	>	>
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	=	>

* betreft prioritair habitattype

Rijntakken

Dit Natura 2000-gebied bestaat uit de Gelderse Poort, Uiterwaarden Waal, Uiterwaarden Neder-Rijn en Uiterwaarden IJssel. Het plangebied ligt nabij deelgebied Uiterwaarden IJssel. Dit gebied loopt van Arnhem tot aan het Ketelmeer en omvat het merendeel van de buitendijkse delen van het rivierengebied. Met name de botanische waarden van delen van dit gebied is groot. In de benedenloop van de IJssel liggen vossenstaarthooilanden met kievitsbloemen en grote 'onderwater bossen' met rivierfonteinkruid. Ook wordt er zachthoutoibos gevonden, met in de nabij het plangebied gelegen Duursche waarden een wat grotere kern.

Tabel 2. Habitattypen waarvoor het gebied Rijntakken is aangewezen en hun instandhoudingsdoelstelling. De codes van stikstofgevoelige habitattypen of habitattypen die in de huidige of toekomstige situaties geen overbelasting door stikstofdepositie kennen zijn vetgedrukt.

Code	habitattype	doelstelling	
		oppervlakte	kwaliteit
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	>	>
H3260B	Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)	>	=
H3270	Slikkige rivieroever	>	>
H6120	*Stroomdalgraslanden	>	>
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	=	=
H6430C	Ruigten en zomen (droge bosranden)	>	>
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	>	>
H6510B	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart)	>	>
H91E0A	*Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen)	=	>
H91E0B	*Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	>	>
H91F0	Droge hardhoutoibossen	>	>

2.2.2 Habitatrichtlijnsoorten

Veluwe

In onderstaande tabellen Tabel 3 en Tabel 4 zijn zowel de soorten van de Habitatrichtlijn als de Vogelrichtlijn gegeven, met hun instandhoudingsdoelstellingen.

Tabel 3. Habitatrichtlijnsoorten waarvoor het gebied Veluwe is aangewezen en hun instandhoudingsdoelstelling. De codes van stikstofgevoelige soorten zijn vetgedrukt.

code	soort	doelstelling	
		oppervlakte	kwaliteit
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	>	>
H1083	Vliegend hert	>	>
H1096	Beekprik	>	>
H1163	Rivierdonderpad	>	=
H1166	Kamsalamander	=	=
H1318	Meervleermuis	=	=
H1831	Drijvende waterweegbree	=	=

Tabel 4. Broedvogelsoorten waarvoor het gebied Veluwe is aangewezen en hun instandhoudingsdoelstelling. De codes van stikstofgevoelige soorten zijn vetgedrukt.

code	soort	doelstelling		draagkracht aantal paren
		oppervlakte	kwaliteit	
A072	Wespendief	=	=	100
A224	Nachtzwaluw	=	=	610
A229	IJsvogel	=	=	30
A233	Draaihals	>	>	(her)vestiging
A236	Zwarte Specht	=	=	400
A246	Boomleeuwerik	=	=	2400
A255	Duinpieper	>	>	(her)vestiging
A276	Roodborsttapuit	=	=	1100
A277	Tapuit	>	>	100
A338	Grauwe Klauwier	>	>	40

Rijntakken

In onderstaande tabellen Tabel 5, Tabel 6 en Tabel 7 zijn zowel de soorten van de Habitatrichtlijn als de Vogelrichtlijn gegeven, met hun instandhoudingsdoelstellingen.

Tabel 5. Habitatrichtlijnsoorten waarvoor het gebied Rijntakken is aangewezen en hun instandhoudingsdoelstelling. De codes van stikstofgevoelige soorten zijn vetgedrukt.

code	soort	doelstelling	
		oppervlakte	kwaliteit
H1095	Zeeprik	>	>
H1099	Rivierprik	>	>
H1102	Elft	=	=
H1106	Zalm	=	=
H1134	Bittervoorn	=	=
H1145	Grote modderkruiper	>	>
H1149	Kleine modderkruiper	=	=
H1163	Rivierdonderpad	=	=
H1166	Kamsalamander	>	>
H1318	Meervleermuis	=	=
H1337	Bever	=	>

Tabel 6. Broedvogelsoorten waarvoor het gebied Rijntakken is aangewezen en hun instandhoudingsdoelstelling. De codes van stikstofgevoelige soorten zijn vetgedrukt.

code	soort	doelstelling		draagkracht aantal paren
		oppervlakte	kwaliteit	
A004	Dodaars	=	=	45
A017	Aalscholver	=	=	660
A021	Roerdomp	>	>	20
A022	Woudaapje	>	>	20
A119	Porseleinhoen	>	>	40
A122	Kwartelkoning	>	>	160
A153	Watersnip	=	=	17
A197	Zwarte Stern	=	=	240
A229	IJsvogel	=	=	25
A249	Oeverwaluw	=	=	680
A272	Blauwborst	=	=	95
A298	Grote karekiet	>	>	70

Tabel 7. Niet-broedvogels waarvoor het gebied Rijntakken is aangewezen en hun instandhoudingsdoelstelling. De codes van stikstofgevoelige soorten zijn vetgedrukt.

code	soort	doelstelling		draagkracht aantal vogels	Slaap- en rustplaats (f) of foerageergebied (f)
		oppervlakte	kwaliteit		
A005	Fuut	=	=	570	
A017	Aalscholver	=	=	1300	
A037	Kleine Zwaan	=	=	100	
A038	Wilde Zwaan	=	=	30	
A039b	Toendrarietgans	=	=	2800	s
A039b	Toendrarietgans	=	=	125	f
A041	Kolgans	=	=	180100	s
A041	Kolgans	=	=	35400	f
A043	Grauwe Gans	=	=	21500	s
A043	Grauwe Gans	=	=	8300	f
A045	Brandgans	=	=	5200	s
A045	Brandgans	=	=	920	f
A048	Bergeend	=	=	120	
A050	Smient	=	=	17900	
A051	Krakeend	=	=	340	

code	soort	doelstelling		draagkracht aantal vogels	Slaap- en rustplaats (f) of foerageergebied (f)
		oppervlakte	kwaliteit		
A052	Wintertaling	=	=	1100	
A053	Wilde eend	=	=	6100	
A054	Pijlstaart	=	=	130	
A056	Slobeend	=	=	400	
A059	Tafeleend	=	=	990	
A061	Kuifeend	=	=	2300	
A068	Nonnetje	=	=	40	
A125	Meerkoet	=	=	8100	
A130	Scholekster	=	=	340	
A140	Goudplevier	=	=	140	
A142	Kievit	=	=	8100	
A151	Kemphaan	=	=	1000	
A156	Grutto	=	=	690	
A160	Wulp	=	=	850	
A162	Tureluur	=	=	65	

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Effecten op habitattypen

Het plangebied herbergt geen van de aangewezen habitattypen. Oppervlakteverlies is derhalve uitgesloten. Mogelijke verstoringfactoren zijn vermeting door stikstofdepositie vanuit de lucht en verdroging. Een eerder uitgevoerd geohydrologisch onderzoek wees uit dat door de aanleg van de kolk (de poel in deze rapportage) weinig veranderd in de grondwaterstanden t.o.v. de huidige situatie en de effecten maar op korte afstand van de kolk merkbaar zijn (Grontmij 2009, kenmerk: 99048814). De Veluwe ondervindt hierdoor dus geen extra verdroging. De habitattypen van de Veluwe en Rijntakken die gevoelig zijn voor verdroging liggen niet in de directe omgeving van het plangebied en ondervinden geen effecten.

Effecten stikstofdepositie: totale depositie en overschrijding KDW

Effecten op de stikstofdepositie als gevolg van de plannen zijn voor de aanleg berekend met behulp van AERIUS calculator (versie 2016). Als bronnen zijn de uitstoot van de woningen en de toename van depositie als gevolg van verwachte toename van verkeersbewegingen ingevoerd.

Uit de berekening blijkt dat de maximale projectbijdrage in de gebruiksfase is 0,10 mol N/ha/jaar is in Natura 2000-gebied Rijntakken, en hiermee hoger is dan de (gewijzigde) grenswaarde van 0,05 mol/ha/j voor dit gebied. Deze toename vindt plaats in habitatype "H91E0B Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)", welke op een afstand van 450 meter aan de noordzijde van de Werverdijk ligt. Dit habitatype is stikstofgevoelig en heeft een kritische depositiewaarde van 2000 mol N/ha/j. Wordt deze overschreden dan bestaat kans dat er negatieve effecten optreden op de kwaliteit van dit habitatype. Op andere kwalificerende habitattypen is geen sprake van een toename aan stikstofdepositie als gevolg van het voorgenomen plan.

De stikstofbelasting op dit habitatype is in de huidige situatie al hoger dan de KDW (er is sprake van matige overbelasting, dit is het geval indien de overschrijding van de KDW meer is dan 70 mol N/ha/jr, maar kleiner dan 2x de KDW-waarde).

Het effectbereik van het plan is echter klein en beslaat een enkel habitatype binnen 1 km van het plangebied. In 8 hexagonen is er een toename >0,05 mol N/ha/jr. Hierbuiten is er

geen sprake van een toename boven de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/j en/of nergens leidt het planeffect tot een overschrijding van de KDW. De hoogste gemeten depositie in een hexagoon waar het plan effect op heeft is 2080,92 inclusief plantoename.

Effecten op habitat- en vogelrichtlijnsoorten

Het is niet uitgesloten dat enkele kwalificerende Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten van de beide gebieden in het plangebied voorkomen. Het gaat dan om de vissoorten Bittervoorn en Kleine modderkruiper, en IJsvogel. Anders dan bij IJsvogel, welke als broedvogels in Rijntakken voorkomt, worden bij de vissoorten geen directe ecologische relaties met de Natura 2000-gebieden verwacht. IJsvogel vindt geen voortplantingsgebied binnen het plangebied, maar kan wel op foerageervluchten vanuit de omgeving het plangebied aandoen, al vormt dit door gebrek aan overhangende takken geen optimaal foerageergebied, en zeker geen essentieel leefgebied. In de plannen blijft de poel bestaan, en daarmee beschikbaar als foerageergebied voor IJsvogel.

De twee genoemde vissoorten vinden mogelijk leefgebied in de poel, al is de kans nog beperkt dat deze soorten zo relatief kort na aanleg al aanwezig zijn. Daar de poel behouden blijft en de oeverzone haar natuurlijk karakter behoudt, zullen vissen hier geen negatieve effecten van ondervinden.

De overige Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten waarvoor de nabijgelegen gebieden zijn aangewezen hebben geen ecologische relatie met het plangebied. Van een (indirect) oppervlakteverlies van leefgebied van kwalificerende soorten in of buiten Natura 2000-gebieden is derhalve geen sprake. De voorgenomen werkzaamheden, het bouwen van woningen, hebben een beperkte impact op de omgeving. Mede gezien de ligging van het plangebied kan de aanlegfase enige verstoring in de vorm van licht, geluid en trillingen geven in de directe omgeving. Gezien de nabijheid van Rijntakken kan dit verstoring teweegbrengen bij broedvogels in dit gebied. Dit gebied is van het plangebied gescheiden door bebouwing van de wijk De Kolk en agrarisch gebied. Verschillende aangewezen soorten zijn gevoelig voor verstoringfactor licht. Tussen plangebied en Rijntakken ligt echter nog een dijk (Werverdijk) welke een deel van deze mogelijke verstoring zal wegnemen. Ook geluiduitstraling naar het Natura 2000-gebied zal hierdoor afnemen. Vanuit Wapenveld is momenteel al een beperkte achtergronduitstraling van licht en geluid aanwezig. De huidige plannen zullen hier nauwelijks leiden tot toename, mede omdat tussen ontwikkellocaties en het Natura 2000-gebied reeds nieuwbouw gerealiseerd is. Voor de Veluwe, van het plangebied gescheiden door onder meer bestaande bebouwing van wijk De Kolk en bedrijventerrein Wapenveld-Noord, mag aangenomen worden dat eventuele verstoringseffecten opgaan in de achtergrondverstoring. Door de werkzaamheden veroorzaakte verstoring zoals optische verstoring, licht- en geluidsverstoring dan wel overige directe effecten zullen maximaal tot enkele honderden meters reiken.

Niet-broedvogels

Tal van vogels gebruiken het gebied Rijntakken als rust- en foerageergebied buiten het broedseizoen. De genoemde dijk beperkt de belangrijkste te verwachten verstoringseffecten licht en geluid. De huidige bebouwing van Wapenveld voorziet al in een achtergrondverstoring van geluid en licht, de verwachting is dat de onderhavige plannen niet resulteren in een meetbare toename hiervan. Een significante verstoring van kwalificerende soorten van de Natura 2000-gebieden Rijntakken en Veluwe kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Ten aanzien van beschermde soorten verandert e.e.a. in de Wet natuurbescherming ten opzichte van de Flora- en faunawet. Zo zijn enkele soorten die onder de Flora- en faunawet (zwaarder) zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming niet langer wettelijk beschermd. De nieuwe wet biedt daarnaast bescherming aan enkele soorten die momenteel onder de Flora- en faunawet nog niet zijn beschermd.

In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.):

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - o onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - o onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - o onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt een vergelijkbaar stelsel van verbodsbepalingen als in de Flora- en faunawet het geval is. Dat betekent dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van EZ) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet dient ontheffing dient te worden aangevraagd. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

3.2 Verkennend onderzoek

3.2.1 Methode

Inventarisatie

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied, bestaande uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en beoordeling van habitatgeschiktheid.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor is gebruik gemaakt van openbare waarnemingsbronnen, een eerder uitgevoerd verkennend onderzoek (Oskamp 2010) een verkennend veldbezoek in 2017 en data uit de NDFF 2007-2017 (Nationale Databank Flora en Fauna).

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 26 juli 2017 door een ecooloog van Sweco.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of deze soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Wet natuurbescherming aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

3.2.2 Resultaten

3.2.2.1 Voorkomende ecotopen

Het plangebied omvat voornamelijk grasland en stilstaand water met oeverbegroeiing. De buitenste delen van het grasland lijken intensief (gazon)beheer te hebben, de ecologische kwaliteit hiervan is erg laag. Op het moment van veldbezoek was het net gemaaid, maar de indruk bestaat dat rondom de plas een wat ruigere grasvegetatie aanwezig was. Gedurende de zomer zal dit aan bijvoorbeeld tal van insecten nectar bieden, voor beschermde soorten echter vormt het geen geschikt leefgebied. Het grasveld is vlak, en de helling van het oevertalud begint vrij dicht bij de waterkant. De oeverzone is vrijwel geheel begroeid met riet en lisdodde. Dit vormt een klein, maar geschikt, broedbiotoop voor rietvogels als Kleine karekiet. Enkele kleine delen van de oever kennen een meer open vegetatie, op weinig plekken (samen enkele meters) is de bodem vrijwel onbegroeid. Het water heeft een onbekende diepte, maar is naar verwachting niet erg ondiep. Er waren tijdens het bezoek nauwelijks drijvende waterplanten aanwezig. Aan de oostkant is een overloop naar aangrenzende sloot die afwatert op de Nieuwe Wetering. Aan de kant van de plas stond deze droog, in de kruidenruigte hier bevonden zich tal van sprinkhanen, juffers en dagvlinders.

3.2.2.2 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn in de beschikbare bronnen geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van middels Wnb beschermde plantensoorten binnen het plangebied. Ook het voorgaande verkennende onderzoek gaf aan dat geen beschermde soorten werden verwacht. Hoewel toen de Flora- en faunawet vigerend was en het dus deels om andere soorten ging, wordt op basis van aanwezige biotoop en het recente intensieve agrarisch gebruik gesteld dat op deze voedselrijke bodem geen beschermde plantensoorten te verwachten zijn.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen en deze worden ook niet verwacht aanwezig te zijn in het plangebied. Effecten op beschermde planten worden derhalve uitgesloten.

3.2.2.3 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de omgeving zijn de vleermuissoorten Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Meervleermuis, Watervleermuis, Rosse vleermuis en Laatvlieger waargenomen. Dit zijn bijna alle algemeen voorkomende soorten in urbaan gebied. Ook zou de Gewone grootoorvleermuis nog verwacht kunnen worden, een bossoort die ook wel in (kerk)zolders wordt aangetroffen. Andere soorten worden in een dergelijke bebouwde omgeving in agrarisch landschap niet verwacht. Binnen een straal van 600 meter rond het plangebied zijn alle waarnemingen uit de NDFF gedaan bij watergangen. Veel waarnemingen dateren van 2012 of eerder, recentere waarnemingen zijn veelal afwezig. De waargenomen soorten lijken een reëel beeld te schetsen van de soorten die in de omgeving te verwachten zijn.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Van de algemene gebouwbewonende Gewone dwergvleermuis kan verwacht worden dat deze verblijven heeft in de bebouwde kom van Wapenveld. Dit geldt ook voor de schaarsere Laatvlieger en Meervleermuis. Van Ruige dwergvleermuis kunnen paarverblijven aanwezig

zijn in woningen buiten het plangebied. Gezien de afwezigheid van bebouwing kan het plangebied zelf geen verblijfplaatsen van deze soorten herbergen.

De in de omgeving vastgestelde Rosse vleermuis en Watervleermuis zijn boombewonende soorten. Het plangebied is een open gebied met vooral lage vegetaties, met langs het water enkele lagere boompjes, deze zijn in omvang en ouderdom te beperkt om holten en spleten van voldoende omvang te vertonen en zo dienst te kunnen doen als verblijf. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen in deze bomen aangetroffen.

Wel kan het plangebied foerageergebied vormen voor vleermuizen. Hierbij zullen voornamelijk de insectenrijke oeverzone en grasvegetaties rondom de plas gebruikt worden. Verwacht wordt dat voornamelijk Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis, soorten die op kleine insecten jagen, hier zullen foerageren. Door de verlichting van straten en woningen direct rondom het gebied en de beperkte omvang van de watergang zal het minder geschikt zijn als foerageergebied voor Watervleermuis en Meervleermuis.

Gezien de wat besloten ligging met bebouwing aan noord-, west- en zuidzijde wordt niet verwacht dat er een vliegroute binnen het plangebied ligt.

Vanwege de beperkte omvang van mogelijk foerageergebied, de lage leeftijd van omliggende bebouwing en aanwezigheid van veel geschikt foerageergebied in de nabije en ruimere omgeving wordt uitgesloten dat het plangebied een essentieel foerageergebied vormt voor een vleermuispopulatie.

3.2.2.4 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Er zijn waarnemingen bekend uit de omgeving van plangebied van algemene zoogdiersoorten zoals Ree, Huisspitsmuis, Bosmuis, Veldmuis, Egel, Bunzing en Haas. Naast deze soorten zijn er nog enkele andere soorten die hier verwacht kunnen worden. Voor al deze soorten geldt echter een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wnb bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen in de provincie Gelderland. Wel is de zorgplicht van toepassing. Dit betekent dat zoveel mogelijk gedaan moet worden als mogelijk is om schade aan individuen te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het bieden van een vluchtweg voor zoogdieren naar buiten het plangebied bij werkzaamheden in het gebied.

Voor niet-vrijgestelde beschermde overige zoogdiersoorten als Noordse woelmuis en Waterspitsmuis is geen geschikt biotoop aanwezig, en daarbij zijn er geen populaties van niet-vrijgestelde overige zoogdiersoorten bekend uit de wijde omgeving van het plangebied.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn geen niet-vrijgestelde beschermde soorten aangetroffen en deze worden ook niet verwacht aanwezig te zijn in het plangebied. Effecten op niet-vrijgestelde beschermde grondgebonden zoogdieren worden derhalve uitgesloten.

3.2.2.5 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Vogels met jaarrond beschermde nesten komen voor in de omgeving van het plangebied. Dit zijn onder andere Huismus, Buizerd, Boomvalk, Kerkuil en Steenuil. Voor al deze soorten en andere soorten die verwacht kunnen worden in de omgeving is geen nestgelegenheid aanwezig in het plangebied, daar bomen van enig formaat of ouderdom

ontbreken. Als foerageergebied is het matig ongeschikt. Veel dagactieve soorten jagen doorgaans niet zo dicht bij woonwijken. Mogelijk zal er sporadisch door Sperwer worden gejaagd op kleine zangvogels. Uilen uit de omgeving kunnen hier op muizen jagen. Van Bosuil (categorie 5) is bekend dat hij een territorium heeft net westelijk van het Apeldoorns Kanaal. Steenuil had in 2013 nog een territorium nabij het plangebied, het plangebied of de omliggende woonwijk hebben echter geen essentiële functies voor deze soort.

Net buiten het plangebied leven huismussen, zowel in oude woningen aan de Werverweg als nieuwbouwwoningen in De Kolk. Deze vogels zouden kunnen foerageren binnen het plangebied, met name in de ruigere graszoom door de hier aanwezige kruiden en hun zaden. Echter door afwezigheid van dekking in de nabijheid is het weinig geschikt als foerageergebied.

Overige broedvogels kunnen wel worden verwacht in het plangebied. Zo zijn tijdens het verkennend veldbezoek jonge kleine karekieten waargenomen, en ook andere (riet)vogels zouden in de rietkragen tot broeden kunnen komen. Daarnaast kunnen watervogels als Meerkoet broedend worden verwacht in de poel. Hoewel de bomen nog jong en klein zijn is het mogelijk dat ook hier zangvogels in zullen gaan broeden.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er bevinden zich geen nesten of essentiële foerageer- of leefgebieden van vogels met jaarrond beschermde nesten uit de categorieën 1 t/m 4 van de lijst van DLG in het plangebied. Effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten worden derhalve uitgesloten. Ook aanwezigheid van broedende vogels uit categorie 5 wordt voornamelijk uitgesloten, maar wanneer de bomen wat groter zijn kunnen soorten als Ekster hier wel gaan broeden. Nesten van vogels in deze categorie zijn enkel jaarrond beschermd indien er onvoldoende alternatieven zijn.

Wel kunnen reguliere broedvogels worden verwacht, waarvan het nest gedurende hun broedseizoen beschermd is. Verstoring van deze vogels dient voorkomen te worden indien dit kan leiden tot een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

3.2.2.6 Amfibieën en reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de NDFF zijn twee waarnemingen uit 2016 opgenomen van meerdere roepende exemplaren van rugstreeppad in het plangebied. De website *waarneming.nl* maakt ook in 2017 nog melding van een enkel roepend exemplaar. De huidige toestand van de poel, waarbij vrijwel de gehele oeverzone begroeid is en er grote aantallen andere amfibieën voorkomen, die belangrijke predatoren zijn van eieren en larven van rugstreeppad, maakt dat deze ongeschikt is als voortplantingslocatie. Ook zijn er nauwelijks de benodigde kale, ondiepe oeverdelen meer aanwezig. Gezien de jonge leeftijd van de poel en het feit dat rugstreeppad hier al meerdere jaren opeenvolgend wordt waargenomen is het de verwachting dat het gaat om een of wellicht enkele mannelijke exemplaren die trouw zijn gebleven aan het water waar ze voorheen succesvol hebben voortgeplant. Vrouwtjes van rugstreeppad trekken doorgaans weg na voortplanting. Tijdens het veldbezoek is de oeverzone grondig geïnspecteerd op aanwezigheid van net gemetamorfoseerde jonge rugstreeppadden. Dit bleef zonder resultaat.

Poelkikker is waargenomen op circa 350 meter van het plangebied, nabij de sluis aan de Werverweg. Bij het verkennend bezoek waren veel groene kikkers aanwezig rond de poel in

het plangebied. De enkele kikkers die sporadisch riepen waren bastaardkikkers, maar het is niet uit te sluiten dat er ook poelkikkers aanwezig waren.

De overige soorten die aangetroffen zijn danwel verwacht worden betreffen algemene soorten waarvoor vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkeling. Andere niet-vrijgestelde beschermde soorten als Ringslang worden niet verwacht vanwege ontbreken van optimaal leefgebied.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Rugstreeppad is een uitgesproken pioniersoort, waarvoor de plas waarschijnlijk direct na aanleg geschikt voortplantingswater vormde. Ze hebben open, ondiepe oeverzones nodig van liefst tijdelijk droogvallende wateren. Dit om concurrentie en predatie door andere soorten te voorkomen. In de huidige toestand zijn er door de dichte oeverbegroeiing nauwelijks open oeverdelen aanwezig, eventueel aanwezige dieren die zijn achtergebleven sinds de poel niet meer in pionierstadium verkeerde zouden wellicht nog eieren kunnen afzetten. Door de grote aantallen aanwezige andere amfibieënsoorten, waaronder groene kikkers, bruine kikker en waarschijnlijk ook gewone pad, zal de predatie op eieren en larven groot zijn. De directe omgeving van de poel vormt kwalitatief slecht landhabitat voor rugstreeppad. Vanwege de aanwezigheid van tenminste een exemplaar is formeel wel een ontheffing nodig.

Aanleg van woningen rondom de plas kan resulteren in het verdwijnen van de oeverzone in huidige toestand, en hiermee wordt essentieel leefgebied van de poelkikker aangetast. Om een beeld te krijgen van het voorkomen van poelkikker zal aanvullend onderzoek uitgevoerd moeten worden.

3.2.2.7 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

De poel is slechts enkele jaren geleden gegraven. De NDFF bevat geen gegevens van vissen uit het plangebied. Waarnemingen tijdens het verkennende bezoek en data uit de NDFF wijzen op het voorkomen van diverse algemene, niet-beschermde, vissoorten in de nabijheid. Beschermde vissoorten zoals Grote modderkruiper en Kwabaal worden niet verwacht daar hiertoe geschikt habitat ontbreekt.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen en deze worden ook niet verwacht aanwezig te zijn in het plangebied. Effecten op beschermde vissoorten worden derhalve uitgesloten.

3.2.2.8 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Van de beschermde libellen biedt de sloot tussen poel en Nieuwe Wetering in theorie geschikt leefgebied, gezien de rijke begroeiing met Krabbenscheer. Het betreft echter een zeer beperkt oppervlak, en de soort is in de regio niet bekend uit de gebieden zuidelijk van Zwolle. Noordelijk hiervan komt hij voornamelijk voor in de veengebieden met verlandende sloten en petgaten. Ook de Noordse winterjuffer is een soort die in de regio voornamelijk voorkomt in de veengebieden noordelijk van Zwolle. Ze planten voort in wateren met voldoende drijvende dode plantenresten, iets wat in het plangebied ontbreekt.

Ook andere beschermde kevers, vlinders en overige soorten worden niet verwacht, gezien n geschikt leefgebied ontbreekt.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen en deze worden ook niet verwacht aanwezig te zijn in het plangebied. Effecten op beschermde soorten ongewervelden worden derhalve uitgesloten.

3.3 Aanvullend onderzoek

In 2017 is er aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van poelkikker, waarbij eveneens gelet is op aanwezigheid van rugstreeppad. Hieronder staan de resultaten van dit onderzoek beschreven.

3.3.1 Amfibieën

Inventarisatie

Het verkennend onderzoek werd uitgevoerd op 27 juli 2017, toen werden meerdere exemplaren van bruine kikker en bastaardkikker waargenomen, evenals verschillende niet nader gedetermineerde groene kikkers. Bij het aanvullende onderzoek zijn de richtlijnen gevolgd zoals genoemd in de inventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) voor poelkikker. Hiertoe zijn twee veldbezoeken gebracht, te weten op 4 september 2017 en 26 september 2017, en dus binnen de periode dat de dieren in hun voortplantingsgebied aanwezig zijn. De bezoeken werden midden op de dag gebracht, op momenten dat de meeste (roep)activiteit te verwachten is. Op genoemde dagen was het warm en zonnig weer. Er is gelet op roepende dieren om de soorten op basis van hun geluid te kunnen herkennen. Daarnaast zijn dieren met een schepnet gevangen om deze in de hand op naam te brengen. Ook is zoveel mogelijk geprobeerd dieren op zicht te kunnen herkennen.

Resultaten

De poelkikker is niet waargenomen in het plangebied. Alle gevangen groene kikkers die op naam gebracht konden worden waren bastaardkikkers. Dit betrof zowel de dieren die met een schepnet gevangen konden worden als de dieren die riepen. Roepende dieren werden vooral gehoord op 4 september, op 27 september was er weinig roepactiviteit ondanks geschikte weersomstandigheden. Op beide dagen waren wel kikkers in en rond de poel aanwezig waarvan een deel op zicht of middels schepnet gevangen en gedetermineerd kon worden. Ook werden veel larven en juveniele groene kikkers gevonden waarvan de soort niet nader van te bepalen was. Andere amfibieënsoorten die werden aangetroffen waren kleine watersalamander en bruine kikker. Gezien de eerder genoemde waarneming van rugstreeppad (zie paragraaf 3.2.2) is gedurende de bezoeken ook gelet op aanwezigheid van deze soort, met name larven die na metamorfose op de oever aanwezig kunnen zijn, maar rugstreeppad werd niet aangetroffen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De poelkikker komt niet voor in het plangebied. Overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van de poelkikker kan derhalve worden uitgesloten. Er hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Voor de poelkikker is er voor de voorgenomen ontwikkeling in dit kader geen nader onderzoek of ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen EHS. Ondergebracht in Gelders Natuur Netwerk (GNN);
 - Gebieden buiten het NNN: weidevogelgebieden, rustgebieden voor ganzen.

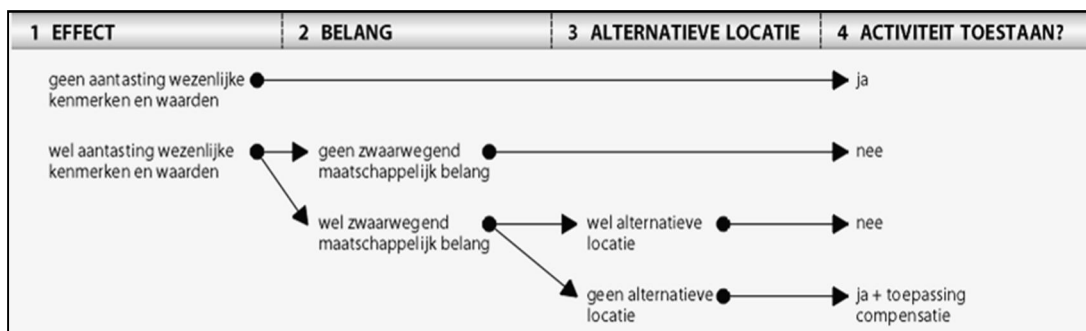
4.2 Gelders NatuurNetwerk

Toetsingskader

Concrete beleidsregels van de provincie Gelderland ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk zijn opgenomen in de vigerende Omgevingsverordening Gelderland.

De afweging voor ingrepen in het GNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een GNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dienen te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het GNN uitkomst bieden om projecten in het GNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van GNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. In de provincie Gelderland is de externe werking van het GNN niet van toepassing.

Een "nee, tenzij-toets" behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

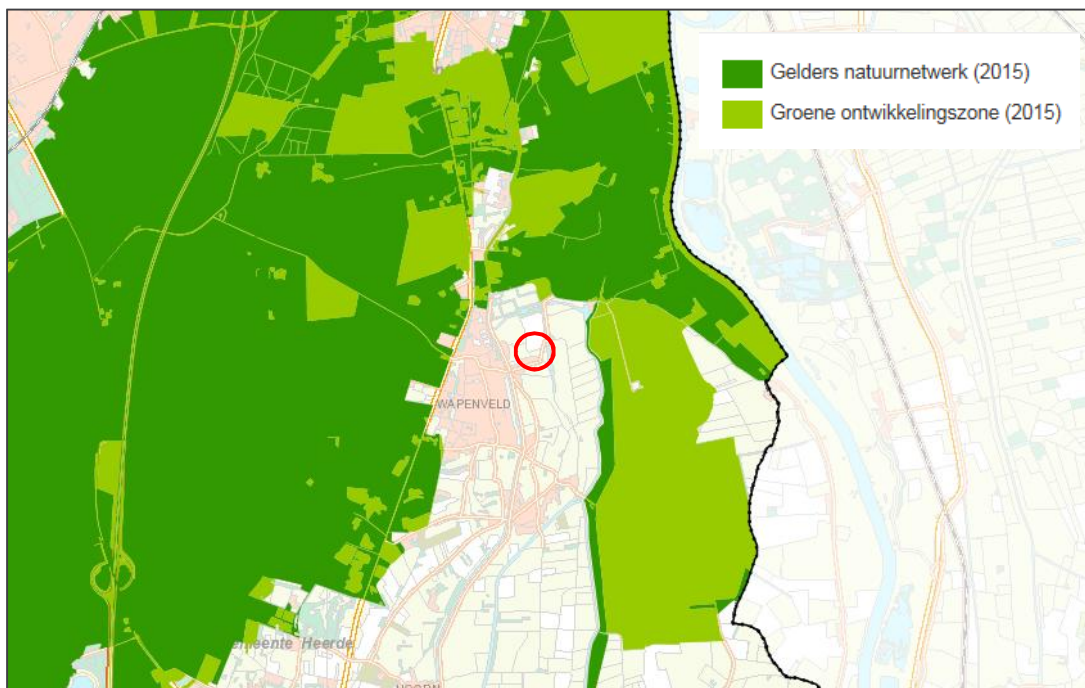
Schema: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

4.3 Beleid ten aanzien van weidevogel- en ganzenfoerageergebied

De provincie Gelderland neemt een bijzondere verantwoordelijkheid voor een aantal weidevogel- en ganzengebieden, deels gelegen buiten het GNN. Hierop is toegespitst beleid van toepassing, dat inhoudt dat doorsnijding, aantasting van rust en openheid, verlaging van het waterpeil en verstoring niet zijn toegestaan.

4.4 Toetsing Gelders Natuurnetwerk

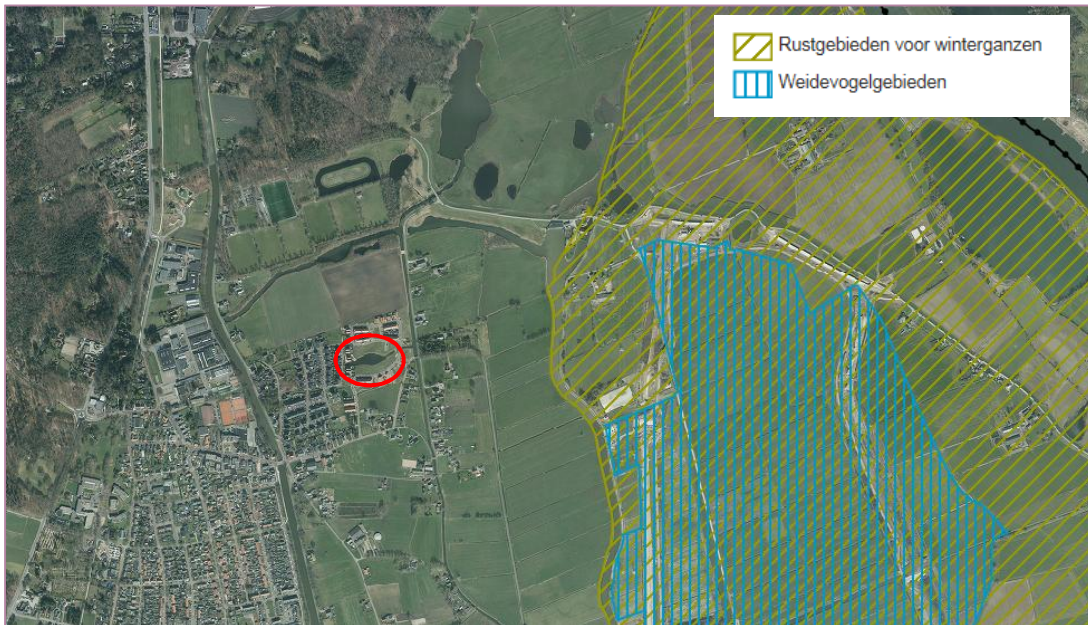
Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk (GNN), waardoor als gevolg van de bestemmingswijziging geen sprake is van strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de vigerende Omgevingsverordening Gelderland ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk. Nadere toetsing aan de bepalingen uit de vigerende Omgevingsverordening Gelderland in de vorm van een 'Nee, tenzij-toets' is derhalve niet aan de orde.

Figuur 5. Begrenzing Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) in de omgeving van het plangebied (rode cirkel).

4.5 Toetsing Weidevogel- en ganzenbeschermingsgebieden

Er zijn in de directe omgeving geen weidevogel en ganzenbeschermingsgebieden aanwezig. Het dichtst bijgelegen ganzenbeschermingsgebied is gelegen aan de oostzijde van de watergang de Bottenstrank, op ongeveer 450 m van het plangebied. Weidevogelgebied ligt op ca. 600 meter afstand, en beide liggen buiten de beïnvloedingssfeer van het plan. Het oostelijk van het plangebied gelegen Wapenveldse Broek is aangemerkt als een belangrijk weidevogel- en ganzengebied. Tussen plangebied en weidevogel- en ganzengebieden liggen bebouwing, wegen en agrarisch gebied. Negatieve effecten als gevolg van de ontwikkeling in het plangebied worden uitgesloten.

Figuur 6. Ligging weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen. Rood: plangebied.

5 Conclusies

Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Er zijn twee Natura 2000-gebieden aanwezig in of in de nabijheid van het plangebied. Dit zijn Veluwe en Rijntakken (deelgebied IJsseluitwaarden). De voorgenomen werkzaamheden hebben tot gevolg dat de grenswaarde van stikstofdepositie wordt overschreden in een habitatype van Natura 2000-gebied Rijntakken. Andere effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten. Om deze verhoogde depositie toe te kunnen laten is een vergunning nodig van de Wet natuurbescherming en dient aanspraak gemaakt te worden op ontwikkelingsruimte op grond van het PAS. Gezien de zeer beperkte toename van maximaal 0,1 mol N/ha/jr op slechts een habitatype (H91E0B), waar door autonome afname de KDW niet meer wordt overschreden in 2030 en een verdere autonome afname van de achtergronddepositie wordt verwacht, is de verwachting dat dit op grond van het PAS vergunbaar is. Momenteel is er immers nog voldoende ontwikkelingsruimte voor dit habitatype beschikbaar.

Soortenbescherming

Het verkennende onderzoek wees uit dat er mogelijk beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn. Dit betreft de amfibieënsoorten rugstreeppad en poelkikker. Aanwezigheid van andere strikt beschermde soorten kan uitgesloten worden. Naar aanleiding van het aanvullend onderzoek naar poelkikker kan worden geconcludeerd dat deze soort afwezig is. Nadere procedure in het kader van de Wet natuurbescherming voor deze soort zijn niet aan de orde.

De aanwezigheid van een enkel exemplaar van de rugstreeppad is hoogstwaarschijnlijk een relict uit het verleden, toen het plangebied en de poel in pionierstadium verkeerden. Thans voldoet het niet als voortplantingsgebied voor de soort, ook voor andere functies is het gebied zeer beperkt geschikt. Niet uit te sluiten is dat een of enkele exemplaren in de oeverzone leven. Indien ontwikkelingen leiden tot verdwijnen van de oeverzone in huidige toestand dient mogelijk een ontheffing te worden aangevraagd.

In het plangebied kunnen algemene vogelsoorten broeden. Werkzaamheden die deze vogels tijdens het broeden kunnen verstoren dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

Natuurbeleidskaders

Natuurnetwerk Nederland

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van het NNN (in dit geval GNN). Er is geen nader veldonderzoek of effectonderzoek noodzakelijk, en er is geen nadere procedure noodzakelijk in de vorm van een "nee, tenzij-toets".

Gebieden met natuurwaarden buiten het GNN

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in de omgeving, te weten weidevogelgebieden, rustgebieden voor ganzen. Nader veldonderzoek of effectonderzoek is niet nodig.

Referenties

- Grontmij 2010. *Natuurtoets nieuwbouw De Kolk Wapenveld – Toetsing van de ontwikkelingsplannen aan de wet- en regelgeving voor natuur. Kenmerk 99053009.*
- Grontmij 2009. *Effectberekeningen Aanleg kolk plangebied Ossenkamp II in Wapenveld. Kenmerk 99048814.*